

100
ROKOV
SPOLU
POMÁHAME
1919 – 2019

Úrad komisára pre osoby so zdravotným pos.	
Račianska 153, 831 54 Bratislava	
Dátum	1. 07. 2020
Číslo záznamu:	Číslo spisu:
Prílohy/lísty:	Vybavuje:

Košice, 22.6.2020

Vážená pani komisárka,

dňa 17.6.2020 som obdržala oboznámenie s výsledkami monitoringu v zariadení sociálnych služieb, za čo veľmi pekne ďakujem.

Zasielam Vám vyjadrenie k systémovým nedostatkom v oblasti sociálnych služieb, o ktoré ste ma v liste žiadali. Vyjadrujem sa iba k oblastiam ktoré sa nás týkajú, keďže SČK Územný spolok Košice – mesto, poskytuje ambulantnú službu DSS, jedáleň a špecializované sociálne poradenstvo.

1. Personálna poddimenzovanosť zamestnancov zariadení sociálnych služieb

Minimálny normatív počtu zamestnancov v prílohe zákona o sociálnych službách je poddimenzovaný, je potrebné ho navýšiť o cca 10 %. Finančný príspevok na prevádzku od VUC zahŕňa iba náklady na personálne zabezpečenie podľa tohto minimálneho normatívu, a z tohto dôvodu neverejní poskytovatelia sú obmedzení v prijímaní nových zamestnancov a tiež vo zvyšovaní miezd svojim zamestnancom.

2. Nízke finančné ohodnotenie zamestnancov zariadení sociálnych služieb

Zvýšenie príplatkov ku mzde a nové príplatky zabezpečené zmenou v Zákonníku práce spôsobili navýšenie čistej mzdy u zamestnancov pracujúcich v nepretržitej prevádzke v pobytových zariadeniach. Zamestnanci pracujúci 7,5 hod., iba v pracovné dni (sociálni pracovníci, administratíva, zdravotné sestry..) majú čistú mzdu na hranici minimálnej mzdy.

3. Nedostatočné financovanie neverejných poskytovateľov VUC

Finančný príspevok na prevádzku od VUC a tiež finančný príspevok MPSVaR je určený striktne iba na použitie bežných výdavkov. Poskytovatelia si musia zabezpečiť na väčšie opravy, údržbu vo väčšom rozsahu, kúpu automobilov, zariadenia, vybavenia do interiéru, do kuchyne... iné zdroje. To je v poslednom období takmer nemožné, ak sa to podarí, toto krytie je nesystémové, sú to účelové zdroje, a vždy závisí od toho, či projekt bude podporený. Takže nie je možné plánovať rozpočet zariadenia .. Zariadenia musia spĺňať podmienky interiérového vybavenia a materiálne požiadavky podľa požiadaviek RÚVZ a samotných prijímateľov, vzhľadom na ich postihnutia, tak isto musia plniť iné legislatívne požiadavky, BOZP, revízie, audity... takže je čím ďalej tým náročnejšie spĺňať všetky kritériá.

4. Neexistujúci elektronický systém manažmentu zariadenia sociálnych služieb

V súčasnosti existujú dva komerčné elektronické systémy na trhu: Cygnus a LET.IS. Pre poskytovateľov sú drahé, platí sa tam mesačný nájom, nie je možnosť splácania, resp. kúpy. Tieto systémy nie sú prepojené s podmienkami kvality sociálnych služieb a nie sú kvalitne dopracované. Na trhu chýba jednotný cenovo prístupný systém, ktorý by bol využívaný aj na získavanie dát pre národnú úroveň (MPSVaR SR, MZ SR, ŠÚ).

5. Zrozumiteľná forma zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nie je dostupná.

Chýbajú na internete rôzne verejne dostupné materiály v zrozumiteľnej forme pre odbornú prácu v zariadeniach sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny (dieťa, dospelý, seniori, prijímatelia v DSS...). Je náročné ich vyhľadávať, vyrábať ich svojpomocne. Sú potrebné aj skrátené verzie v piktogramoch, ale aj verzie v textovej zrozumiteľnej podobe. Ide o štandardizované zmluvy, dohovor o právach osôb so ZP, o právach dieťaťa, piktogramy pre autizmus, ľudské práva, podmienky kvality v sociálnych službách...

Zároveň Vám stanovenom termíne zasielam plnenie navrhovaných opatrení pre DSS:

- termín plnenia ihneď:

- a) **opatrenie číslo 7 – zosúladiť režim v zariadení s ustanovením 10 zákona o sociálnych službách (používanie pomôcok fixácie)** – interná smernica je doplnená a zasielame Vám predmetnú Internú smernicu Domova sociálnych služieb Slovenského Červeného kríža o ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby – postup pri použití prostriedkov telesného a netelesného obmedzenia.
- b) **opatrenie číslo 8 – oboznámiť klientov s možnosťou obrátiť sa so svojou žiadosťou na nezávislý orgán ochrany práv** – zasielame fotografiu zo vstupných priestorov DSS, kde sú zverejnené kontakty na 6 inštitúcií pre ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím:
 - 1. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
 - 2. Úrad Košického samosprávneho kraja
 - 3. Úrad komisára pre deti
 - 4. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Hlavné kontaktné miesto pre problematiku vykonávania Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím
 - 5. Špecializované sociálne poradenstvo SČK
 - 6. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Sekcia kontrolyPrijímatelia sociálnej služby boli oboznámení s inštitúciami im prijateľnou obrázkovou formou.
- c) **opatrenie číslo 9 – zverejniť Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím v ľahko čitateľnom jazyku na prístupnom mieste v zariadení** – zasielame fotografie prijímateľov sociálnej služby a sociálnej pracovníčky zo spoločnej komunity, kde spoločne študujú, diskutujú a vysvetľujú si jednotlivé články Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím v ľahko čitateľnom jazyku. Dohovor je pripnutý na nástenke v spoločenskej miestnosti, kde majú prístup všetci prijímatelia.

- termín plnenia priebežne:

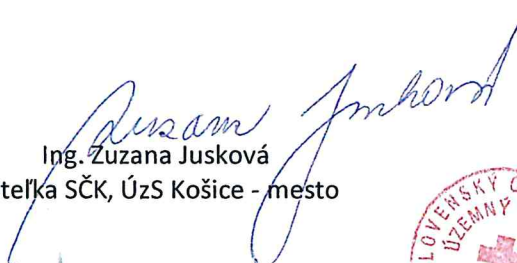
- d) **opatrenie číslo 1 – posilniť odborný personál pri ambulantnej forme sociálnej služby v zariadení** – sociálna pracovníčka je od októbra 2019 na 100% pracovný úväzok a od februára 2020 je na 100% pracovný úväzok zamestnaná pomocná pracovníčka v DSS.
- e) **opatrenie číslo 2 – odporúčanie zamestnať špeciálneho pedagóga resp. liečebného pedagóga a zaradiť ho do multidisciplinárneho tímu** – vzhľadom na dlhodobu podhodnotenú financovanie sociálnych služieb je veľmi ťažké zamestnať takto kvalifikované sily s perspektívou dlhodobejšieho pracovného pomeru. V súčasnej dobe do zariadenia chodí špeciálna pedagogička zo zazmluvnenej špeciálnej základnej školy, ktorá vzdeláva prijímateľov sociálnej služby počas povinnej školskej dochádzky a je nápomocná radami a postrehmi aj pracovníkom DSS.
- f) **opatrenie číslo 3 – intenzívnejšie podporovať individuálne plánovanie so zameraním na rizikové plány klientov** – ku každému individuálnemu plánu máme spracovaný aj rizikový plán, s ktorým sú oboznámení všetci prijímatelia sociálnej služby, pracovníci DSS, a tiež zákonní zástupcovia prijímateľov. Rizikové plány boli spracované spolu s prijímateľmi sociálnej služby, zákonnými zástupcami, riaditeľkou, vedúcou pre sociálne a zdravotnícke služby, kľúčovými zamestnancami jednotlivých prijímateľov a sociálnou pracovníčkou DSS.

V procese rehabilitácie a resocializácie klientov orientovať sa na psychoedukačné programy zamerané na rodinu, komunitu, ako aj na programy na nácvik sociálnych spôsobilosti klientov – priebežne zabezpečíme v rámci ďalšieho vzdelávania pracovníkov aj vzdelávanie v tejto problematike. Túto tému zaradíme do plánu celoživotného vzdelávania zamestnancov.

- g) **opatrenie číslo 4 – viac využívať rôzne formy alternatívnej a augmentatívnej komunikácie** - priebežne zabezpečíme v rámci ďalšieho vzdelávania pracovníkov aj vzdelávanie v tejto problematike a zavádzanie do bežnej praxe. Túto tému taktiež zaradíme do plánu celoživotného vzdelávania zamestnancov.
- h) **opatrenie číslo 10 – nastaviť ciele podpory klienta tak, aby mohol žiť čo najviac samostatne, samozrejme vždy s určitou mierou podpory** – priebežne pri prehodnotení individuálnych plánov prijímateľov budeme nastavovať ciele na podporu klienta k samostatnému životu (do najbližších individuálnych plánov na rok 2021).
- i) **opatrenie číslo 5 – vypracovať informačné brožúry v ľahko čitateľnom jazyku** – v súčasnosti máme Karpatskou nadáciou schválený projekt, ktorého cieľom sú aktivity zamerané na zvýšenie právneho vedomia a sebaobhajovania osôb s ťažkým zdravotným postihnutím. Budú vytvorené podporné skupiny, pravidelné stretnutia, materiály v zrozumiteľnej forme, informačné brožúry pre verejnosť. Realizácia projektu začne v decembri 2020. Realizáciou týchto aktivít budú naplnené opatrenia číslo 5 a 6. Ak by bolo možné zašleme Vám na vedomie správu o realizácii projektu v mesiaci 05/2021, čo bude dokazovať plnenie opatrení 5,6,8,9,10.
- j) **opatrenie číslo 6 – poskytovať klientom informácie v zjednodušenej forme, ktorá bude ľahko zrozumiteľná** – priebežne do konca roka 2020 budeme zapracovávať tieto požiadavky do bežnej praxe v zariadení.

Ďakujeme za spoluprácu.

S pozdravom

Ing. Zuzana Jusková
riaditeľka SČK, ÚzS Košice - mesto

JUDr. Zuzana Stavrovská
Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím
Račianska 153
831 54 Bratislava 35